

**การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในฐานะปัจจัยคั่นกลางแบบอนุกรม
ที่ถ่ายทอดคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน
สายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3**

PORCEIVED VALUE OF SOCIAL ENVIRONMENT RESOURCES AND REGULATORY ENVIRONMENT
RESOURCES AS SERIES MEDIATING EFFECT BETWEEN COLLEGE OWNED RESOURCES TO
ENTREPRENEURIAL INTENTION IN INDUSTRIAL TECHNICIAN VOCATIONAL STUDENT INSTITUTE OF
VOCATIONAL EDUCATION NORTHERN REGION 3

สุชาติ ชาติวรรณ¹, ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ, และประสิทธิ์ชัย นรากรณ์

Suchart Chartiwan¹, Tummatinna Seesupan , and Prasittichai Narakorn

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

E-mail: suchartchartwan@gmail.com¹

Received 29 July 2024; Revised 30 October 2024; Accepted 30 October 2024.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม การรับรู้คุณค่าทางนโยบายและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม 2) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม และ 3) ศึกษาการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจากกลุ่มนักศึกษาสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมภาคเหนือ 3 จำนวน 600 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีระดับการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.26) รองลงมาคือ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ค่าเฉลี่ย 4.24) การรับรู้ทางด้านนโยบาย (ค่าเฉลี่ย 4.23) และการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.22) ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจ ในการเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด คือ การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม (อิทธิพลทางตรง 0.355) การรับรู้ทางนโยบาย (อิทธิพลทางตรง 0.278) และการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย (อิทธิพลทางตรง 0.051) ตามลำดับ และ 3) การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม การรับรู้คุณค่าทางนโยบายเป็นตัวแปรคั่นกลางแบบอนุกรมที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

คำสำคัญ: การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม; การรับรู้คุณค่าทางนโยบาย; การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย; ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

The purposes of this research are to (1) study the level of opinions regarding Perceived Value of College Owned Resources Perceived Value of Social Environment Resources Perceived Value of Regulatory Environment Resources and Perceived Value of College Owned Resources to Entrepreneurial Intention in Industrial Technician Vocational Student (2) Study the influence of Entrepreneurial Intention in Industrial Technician Vocational Student and (3) study Perceived Value of Social Environment Resources and Perceived Value of Regulatory Environment Resources in connects the relationship between Perceived Value of College Owned Resources to Entrepreneurial Intention in Industrial technician Vocational Student. It is quantitative researchgro multi-stage sampling was used group of 600 students in the Northern Industrial Techician Vocational Program 3. The model was analyzed using structural equation modeling (SEM).

The results of the research found that (1) Northern industrial technician vocational students 3 have opinions about Perceived Value of College Owned had the highest opinions (average 4.26), followed by Entrepreneurial Intention (average 4.24),(Direct influence 0.051), respectively, and (3) Perceived Value of Social Environment Resources, Perceived Value of Regulatory Environment Resources. It is a series interstitial variable that connects the relationship between Perceived Value of College Owned Resources.towards Entrepreneurial Intention.

Keywords: Perceived Value of Social Environment Resources; Perceived Value of Regulatory Environment Resources; Perceived Value of College Owned Resources; Entrepreneurial Intention

บทนำ

สถานการณ์ของโลก พบว่า ในปัจจุบันมีการความสนใจเป็นอย่างมากในการเป็นผู้ประกอบการ เพราะในแต่ละประเทศได้มองเห็นความสำคัญถึงแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วยการดูจากดัชนีชี้วัดทางสังคมของความเป็นผู้ประกอบการ (Global entrepreneurship index : GEI) เป็นดัชนีที่สะท้อนถึงความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจของในแต่ละประเทศ โดยมีการรายงานผลการพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบการ เช่น ด้านความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งผลการศึกษาในปี 2017 พบว่า ประเทศไทยได้รับการจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยปัจจัยทางด้านประสิทธิภาพ อยู่ในอันดับที่ 65 ของโลก จากจำนวน 137 ประเทศ และอยู่ในอันดับที่ 12 ของเอเชียแปซิฟิก เมื่อพิจารณาถึงความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 22.6 และมีการสร้างธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ร้อยละ 12.6 (Acs,Szerb, & Lloyd, 2018) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยกกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนากำลังคนให้อยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มรายได้เฉลี่ย

เพิ่มขึ้น 40 % หรือร้อยละ 15% สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้มีการขยายตัวเฉลี่ย 5% (Education,M ,2017)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยมีการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง ตลอดจนพัฒนาทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เมื่อจบการศึกษาแล้วก็จะเข้าสู่ตลาดแรงงานตามสาขาวิชาชีพที่จบการศึกษา ทำงานในฐานะเป็นช่างฝีมือประจำโรงงาน ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดแหล่งทุนสนับสนุนขาดแรงจูงใจ ขาดแหล่งข้อมูลทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเป้าหมายในการสร้างธุรกิจของตนเองหรือการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมในการเป็นผู้ประกอบการ ยังขาดองค์ประกอบในการรับรู้ในหลายด้าน นอกจากนี้ มีงานวิจัยที่ได้ดำเนินการศึกษาการรับรู้โอกาสในการความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้และความรู้ด้านผู้ประกอบการ (Hajizadeh & Zali, 2016) และการรับรู้ยังไม่เพียงพอที่จะสร้างการรับรู้เป็นผู้ประกอบการ ซึ่งการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตจะต้องมีทักษะ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและความคิดที่เปิดกว้าง เพื่อส่งเสริมให้สามารถรับรู้โอกาสในการเป็นผู้ประกอบการและสามารถมองเห็นความท้าทายในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ (Clarysse, Mustar, & Dedeyne, 2022)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม การรับรู้คุณค่าทางนโยบายและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม
3. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม

การทบทวนวรรณกรรม

1. บริบทของการจัดการอาชีวศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในระดับฝีมือ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการหรือ ทล.บ.) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ การสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

2. ผู้ประกอบการ (Entrepreneurial) Cho, & Lee, (2018) ได้จำแนกองค์ประกอบของผู้ประกอบการไว้ดังนี้ ความเป็นอิสระ การยอมรับความเสี่ยง การคิดค้นหรือผลิตนวัตกรรมใหม่ ๆ สอดคล้องกับ Yan, & Yan, (2016) องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความกระตือรือร้น การสร้างนวัตกรรมและการกล้าเสี่ยงเป็นองค์องค์ของการเป็นผู้ประกอบการถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญความสนใจในการศึกษาด้านการเป็นผู้ประกอบการได้เพิ่ม

สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่เปิดสอนในด้านธุรกิจ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการได้รับแรงผลักดันจากความต้องการของนักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ เพราะถูกมองว่าการศึกษากการเป็นผู้ประกอบการเป็นประโยชน์ต่ออาชีพ การศึกษาด้านการเป็นผู้ประกอบการได้ถูกนำเสนอด้วยการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน

3. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned behavior) ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) เป็นทฤษฎีพื้นฐานในการอธิบายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Barral, Ribeiro, & Canevar, 2018) ใช้เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจและคาดการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการของแต่ละบุคคลและสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้มี 3 ประการที่ส่งผลต่อความใจในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่

3.1 การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม พฤติกรรม (Perceived behavioral control) หมายถึง ความเข้าใจในการกระทำที่สามารถคาดการณ์จากประสบการณ์ในอดีตที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างความเชื่อภายในและภายนอกว่าเป็นตัวชี้วัดความเข้าใจการควบคุมพฤติกรรม ความรู้สึกภายในมีความสัมพันธ์กับความสามารถของบุคคล ในขณะที่การควบคุมความรู้สึกภายนอกจะมีความสัมพันธ์ต่อลักษณะของสถานการณ์ (Esfandiar, Sharifi-Tehrani, Pratt, & Altinay, 2019)

3.2 ทศคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude toward the behavior) เป็นความเชื่อส่วนบุคคลในพฤติกรรมหรือการกระทำบางอย่าง ทศคติที่มีผลต่อพฤติกรรมจะเกิดขึ้นจากการประเมินกิจกรรมและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง โดยสะท้อนให้เห็นถึงขอบเขตของความเข้าใจของการกระทำด้านการประกอบการที่บุคคลจะได้รับประสบการณ์ ความคาดหวังผลลัพธ์เชิงบวกต่อการดำเนินงาน การมีทัศนคติแง่บวกต่อการเป็นผู้ประกอบการควรที่จะให้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Esfandiar, Sharifi-Tehrani, Pratt, & Altinay, 2019)

3.3 บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) มุมมองของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้คนรอบ ๆ หรือผู้ที่มีอิทธิพลขององค์กรหรือวัฒนธรรมทางสังคมและการแนะนำแนวทางในการพิจารณายอมรับ เช่น พ่อ แม่ เพื่อน หรือเพื่อนร่วมงานในการก่อตั้งธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่มีแรงจูงใจต่อความเชื่อที่สะท้อนให้เห็นถึงบรรทัดฐานทางสังคมด้านพฤติกรรม อิทธิพลของสังคม ค่านิยมทางวัฒนธรรมและความคาดหวังต่อการทำกิจการ (Esfandiar, Sharifi-Tehrani, Pratt, & Altinay, 2019)

4. การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย (Perceived Value of College Owned Resources) การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย (Perceived Value of University-Owned Resources) หมายถึง การกระตุ้นและการใช้กลยุทธ์ให้นักศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการที่ถือเป็นบทบาทที่สำคัญของวิทยาลัย ถึงแม้จะมีหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ แต่ความเข้าใจและการที่จะเริ่มต้นในการทำธุรกิจเป็นของตนเองยังไม่ดีพอ เนื่องจากถูกกีดขวางจากปัจจัยสาเหตุต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การเตรียมการ แหล่งเงินทุน ประสบการณ์และความเสี่ยงด้านเงินทุน เป็นต้น (Guerrero. J, 2018)

5. การรับรู้คุณค่าทางสิ่งแวดล้อมสังคม (Perceived Value of Social Environment Resources) คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social Value) คือ ผลประโยชน์จากเครือข่ายสังคมหรือเครือข่ายความเชื่อมโยงที่ก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ส่วนตัว หรือความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสัมพันธ์สร้างการตอบสนองซึ่งกันและกัน (Carlson, J., 2019) โดยให้เหตุผลสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวว่า “การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมก่อให้เกิดชุมชน (Brand Community) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการใช้งานจริง การมีตัวตนอยู่บนกลุ่มสังคม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับบุคคลด้วยตนเอง นอกจากนี้ การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีบทบาทสำคัญในเครือข่ายสังคมอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานในการส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์สังคม (Sudarsan, 2019)

6. การรับรู้คุณค่าทางนโยบาย (Perceived Value of Regulatory Environment Resources)

“ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม” พัฒนามาจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการ ผ่านการถ่ายทอดความรู้ และหลอมรวมสู่มุมมองแห่งการเรียนรู้และอัตลักษณ์เปลี่ยนแปลง ภายในเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมเน้นไปที่ “ความสัมพันธ์การพึ่งพาอาศัยกันของตัวแทนกับโลกกิจกรรม ความหมาย การรับรู้ การเรียนรู้ และรู้ดี” (Hunter, & Lean, 2018)

7. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Intentions)

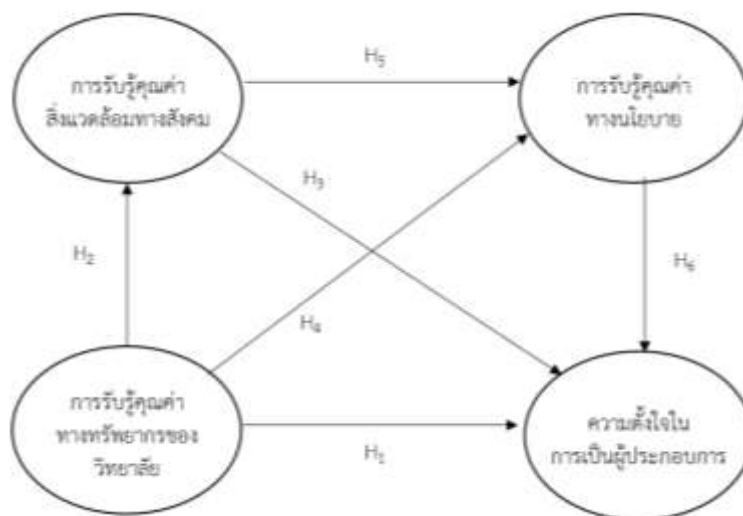
ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Intentions) หมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ และการสร้างโอกาสในการรับรู้ในการเริ่มต้นทำธุรกิจเป็นของตนเอง หรือใช้ความรู้และทักษะในการคิดค้นสร้าง นวัตกรรมทางการตลาดใหม่ขึ้นมาและประกอบกิจการด้วยตนเองในอนาคต สอดคล้องกับ Bird, (2017) ได้เสนอ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นการสร้างความตระหนักและความมั่นใจของ บุคคลว่าจะมีแนวโน้มที่สร้างธุรกิจหรือกิจการและมีแผนการที่จะทำธุรกิจนั้นในอนาคตโดย จะทฤษฎีความเข้าใจ ด้านจิตวิทยาที่พยายามในการจะอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ และพฤติกรรมสนับสนุนที่ตามมา หมายความว่า มนุษย์มีการสร้างทัศนคติต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มี พื้นฐานจากความเชื่อว่าพฤติกรรมจะส่งผลลัพธ์ที่แน่นอนเช่นเดียวกับการมีบรรทัดฐานทางความเชื่อ (Normative belief) เกี่ยวกับพฤติกรรม โดยเป็นผลลัพธ์จากทัศนคติและกลายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทันที (Fishbein & Ajzen, 1981) โดยแสดงความสัมพันธ์ของทฤษฎี ดังภาพที่ 1 ดังนี้ :

ความเชื่อ $\Rightarrow$ ทัศนคติ $\Rightarrow$ ความตั้งใจ $\Rightarrow$ พฤติกรรม

ภาพที่ 1 แสดงแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ
ที่มา (Fishbein & Ajzen, 1981)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

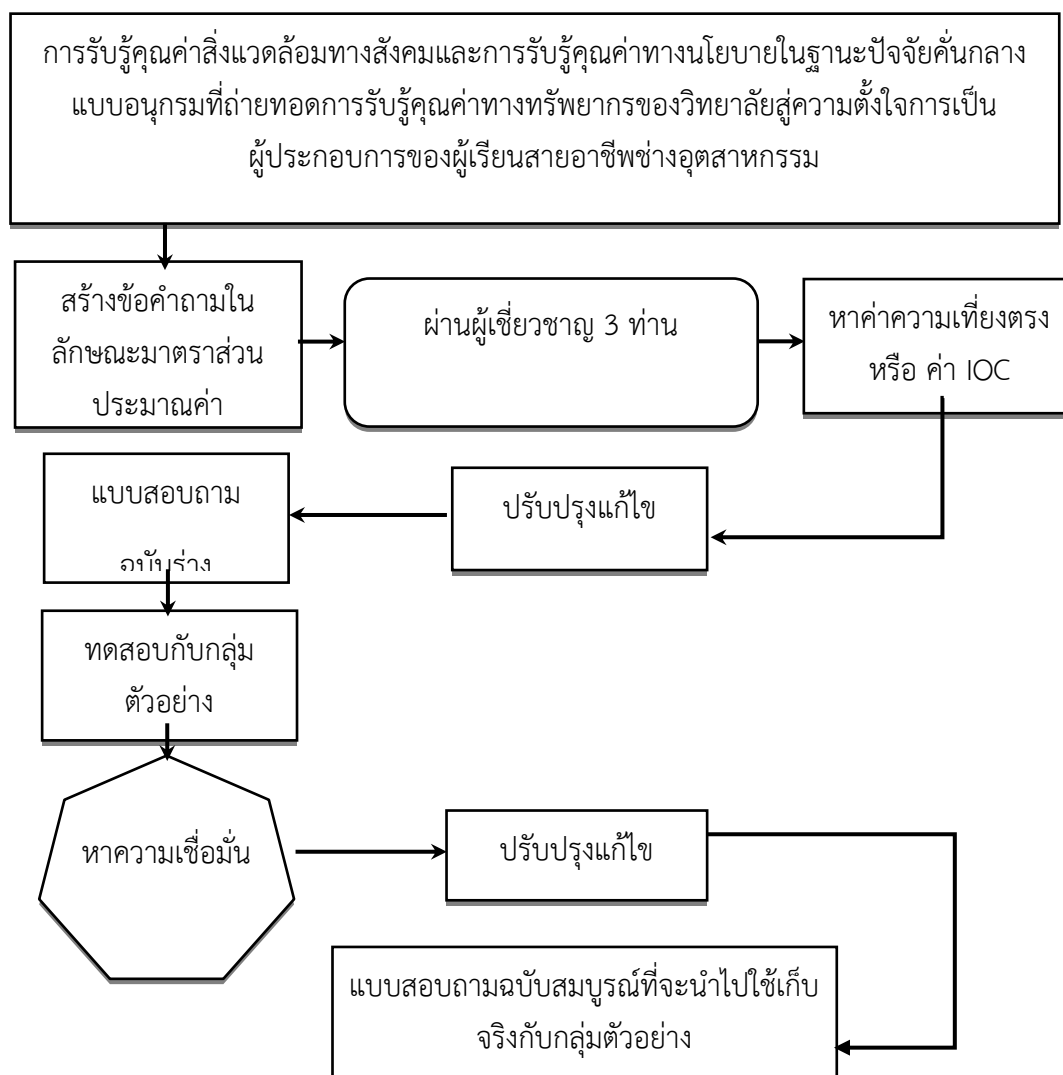
สรุปแบบจำลองทางทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากร ของวิทยาลัย การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม การรับรู้คุณค่าทางนโยบายและความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝง จำนวน 4 ตัวแปร เมื่อนำตัวแปรทั้งหมดมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการ วิจัยได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือ เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นค้นหาข้อเท็จจริง และข้อสรุปเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ที่เป็นตัวเลขเพื่อยืนยันข้อสมมุติฐาน

ภาพที่ 3 แนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมงานวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หนังสือรับรองมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามสงครามแนบกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

2. ประชุมชี้แจงผู้ช่วยวิจัยเพื่อทำความเข้าใจในแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูล ให้มีความสมบูรณ์แบบมากที่สุด

3. ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ประกอบการ ดังนี้ คือ ผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย และวิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ จำนวน 15,112 โดยใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ชั้น (Two Stage Stratified Sampling Scheme)) โดยชั้นที่ 1 แบ่งพื้นที่เขตภาคเหนือตอนล่าง ตามสาขาช่างวิชาอุตสาหกรรม ตามวิทยาลัยรายจังหวัดเป็น 4 จังหวัด ชั้นที่ 2 แบ่งพื้นที่ตามสาขาช่างวิชาอุตสาหกรรม ตามสัดส่วนความหนาแน่นของผู้เรียน เก็บข้อมูลด้วยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ที่มีจำนวนผู้เรียนมากที่สุดจำนวน 198 คน ร้อยละ 34.07 รองลงมา วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลกจำนวน 190 คน ร้อยละ 32.76 วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย จำนวน 87 คน ร้อยละ 14.96 วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ จำนวน 105 ร้อยละ 18.21 ตามลำดับ จนครบจำนวน 580 คน แต่ผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 600 คน 4. นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลได้แล้วมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์จากนั้นนำมาลงบันทึกรหัสเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลคั่นกลางแบบอนุกรมของการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามยังกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 จำนวน 600 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบถึงความสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งจะให้ผู้วิจัยมีความแน่ใจว่ามีความถูกต้อง สมบูรณ์แบบ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันก่อนที่จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ในโปรแกรมสำเร็จรูป และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) ด้วยโปรแกรม PLS โดยจะใช้ข้อมูลทางสถิติดังนี้ (Gudergan, Ringle, Wende, & Will ,2008)

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติเชิงบรรยายถึงคุณลักษณะ คุณสมบัติทางสถิติ เช่น ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อจะใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่างๆที่ได้ เพื่อที่จะสรุปและอธิบายคุณลักษณะของตัวแปร เป็นต้น

2. สถิติอนุมาน หรือ สถิติอ้างอิง (Inferential statistic) เป็นการนำสถิติมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis statistic) เพื่อหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล ในทุกตัวแปร และหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยตัวแปรแบบโครงสร้าง (Structural Equation Model-SEM) (Byrne, 2005) โดยทำการประมวลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และ การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลเชิงเหตุผล (Causal Relationship) และผลวิจัยในเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติที่ใช้ทดสอบการยอมรับของโมเดลตามเกณฑ์มาตรฐาน

3. ทดสอบอิทธิพลคั่นกลาง (Mediating affect test) โดยตัวแปรส่งผ่าน (Mediating Variable) คือ ตัวแปรที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงเพื่อถ่ายทอดอิทธิพลของปัจจัยสาเหตุที่อยู่ต้นทางสู่ปัจจัยผลที่อยู่ปลายทาง ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาว่าตัวแปรนั้น ๆ เป็นตัวแปรส่งผ่านหรือไม่ โดยให้วิเคราะห์ ดังนี้

3.1 ค่า c' ลดลงจนมีค่าเท่ากับ 0 หรือใกล้เคียง 0 หรือไม่

3.2 ค่า c' มีนัยสำคัญหรือไม่

3.3 ค่าผลคูณของค่าประมาณ $\beta_1 \beta_2 \beta_3$ มีนัยสำคัญหรือไม่

ถ้า $\beta_1 \beta_2 \beta_3 \neq 0$ และค่าประมาณ c' ไม่นัยสำคัญ แสดงว่า M_1 และ M_2 เป็น full mediator แต่ถ้า $\beta_1 \beta_2 \beta_3 \neq 0$ แต่ค่าประมาณ c' มีนัยสำคัญ ($c' \neq 0$) แสดงว่า M_1 และ M_2 เป็น Partial mediator จะยังคงมีตัวแปรอื่นอีกที่แฝงเร้นอยู่

โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลรวม (Total Effect) ของโมเดลที่มีตัวแปรส่งผ่านระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามจะต้องมีค่าสัมประสิทธิ์ลดลง (สัมประสิทธิ์เส้นทาง $c' <$ สัมประสิทธิ์เส้นทาง c) ถ้ามีค่าลดลงจนเข้าสู่ระดับไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แสดงว่าตัวแปรส่งผ่านนั้น ๆ เป็นตัวแปรส่งผ่านสมบูรณ์ (Full Mediating Effect) แต่ถ้ามีค่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่าเป็นตัวแปรส่งผ่านบางส่วน (Piriyakul, 2015)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาระดับการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม การรับรู้คุณค่าทางนโยบายและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม” พบว่า ด้านองค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย มี 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการบรรยาย (Lecture) การประกวดแข่งขัน (Pitch competitions) องค์การนักวิชาชีพแห่งประเทศไทย (Association of Future Thai Professional) และการบริการและ แนะนำอาชีพ (Career guidance/service) ด้านองค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Perceived Value of Social Environment Resources) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial experience or knowledge sharing) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mentorship) การให้โอกาสรับทุนจากศิษย์เก่า (Alumni funding opportunities) และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Social network capital) ด้านองค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าทางนโยบาย (Perceived Value of Regulatory Environment Resources) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ นโยบายที่เป็นมิตรกับผู้ประกอบการ (Entrepreneurship-friendly policies) และการให้โอกาสเข้าถึงแหล่งทุน (Government funding opportunities) และด้านองค์ประกอบตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intent) โดยกลุ่มของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับฉันมีความพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เป็นผู้ประกอบการมีค่ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.30 รองลงมาคือ หลังจากจบการศึกษาฉันมีเป้าหมายในชีวิต คือ การได้เป็นผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.26 ฉันพยายามริเริ่มตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการและสร้างธุรกิจใหม่ในอนาคต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.24 ฉันมีความคิดไว้อย่างจริงจัง จะต้องเริ่มต้นสร้างธุรกิจเป็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.24 ฉันไม่ชอบงานประจำ ไม่ชอบงานที่ทำทายนั่นจะมีรายได้ที่ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.22 และฉันมีเป้าหมายในชีวิตในการเป็นผู้ประกอบการภายใน 3 ปี หลังจากจบการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.19 ตามลำดับสอดคล้องกับ Krueger,(2000) มีความเห็นว่าความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเป็นผลจากทัศนคติของแต่ละบุคคล การรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมควบคุมกิจการและการรับรู้ถึงอิทธิพลทางสังคมในการเป็นผู้ประกอบการ

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 “เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม” พบว่า อิทธิพลทางตรงของการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลสูงสุดต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมเท่ากับ 0.355 (DE = 0.355) ($p < 0.001$) รองลงมาคือการรับรู้คุณค่าทางนโยบาย มีอิทธิพลเท่ากับ 0.278 (DE =

0.278) ($p < 0.001$) และการรับรู้คุณค่าทรัพยากรของวิทยาลัย มีอิทธิพลเท่ากับ 0.051 ($DE = 0.051$) ตามลำดับ และปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมได้ร้อยละ 41.20 ($R^2 = 0.412$) สอดคล้องกับแนวคิดของ Olugbola, S. A. (2017). การรับรู้เป็นกระบวนการเริ่มแรกในการดำเนินการเป็นผู้ประกอบการ เมื่อบุคคลสามารถรับรู้โอกาสในการทำธุรกิจต่าง ๆ จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ทราบและมีความเข้าใจแล้วจะมีพฤติกรรมเป็นผู้ประกอบการสอดคล้องกับ Pichler, Kohli, & Granitz, (2021) พบว่า คนรุ่นใหม่จะมีลักษณะโดดเด่นในด้านความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี ชอบเรียนรู้ และพัฒนาตนเองและมีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ จึงทำให้เห็นว่า การรับรู้ในด้านทรัพยากรสังคมและนโยบาย สามารถรับรู้และสร้างโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 “เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย สู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม” ได้ผลดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมการรับรู้ทางนโยบาย เป็นปัจจัยที่ถ่ายทอดอิทธิพลของการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการ ($COR \rightarrow SER \rightarrow REG \rightarrow INTEN$) บางส่วน (Partial moderating effect) สอดคล้องกับ Lewis et al., (2016) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้โอกาสการเป็นผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านความรู้ ในการเป็นผู้ประกอบการที่เป็นนักศึกษาอยู่ในขณะนั้น การสนับสนุนในหลาย ๆ ด้านจากมหาวิทยาลัยและผู้ประกอบธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการให้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัย ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน

1.1 องค์การนักวิชาชีพแห่งประเทศไทย เนื่องจากเป็นนโยบายของสถานศึกษาที่มีความประสงค์ใช้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะ ประสบการณ์ วิชาการและวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ดำเนินการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานผู้เรียนที่จะเป็นสมาชิกองค์การนักวิชาชีพแห่งประเทศไทยได้ต้องเป็นสมาชิกตามสาขาวิชาชีพที่ตนเองศึกษาอยู่แต่ละวิชาชีพสามารถปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหมู่สมาชิกขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

1.2 การบริการและแนะแนวอาชีพ เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือสำหรับนักศึกษาที่มีความสนใจในการพัฒนาในการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งรู้ดีว่านักศึกษาไม่มีมั่นใจและขาดแรงจูงใจในแนวทางการเลือกที่ทำงานหรือฝึกอบรม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญถึงความไม่มีจุดหมาย การบริการและแนะแนวอาชีพอาชีพจะช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

1.3 การบรรยายในชั้นเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบ จะต้องมีการเตรียมเนื้อหาพื้นฐาน การจัดเนื้อหา ในรายวิชาให้มีการสอนพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจ การจัดตั้งและดำเนินกิจการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีความเข้าใจบทบาทของผู้ประกอบการในสังคมดีขึ้น

1.4 การประกวดแข่งขัน (Pitch competitions) เนื่องจากการที่นักศึกษาจะทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเป็นผู้ประกอบการ การประกวดแข่งขันถือเป็นประสบการณ์ที่เป็นความจริง ที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าไปสัมผัสและมีส่วนร่วมกับการเข้าประกวดแข่งขันเป็นมากกว่าการไปนั่งดูคนอื่น ๆ กระทำและลงมือทำด้วยตนเอง

สอดคล้องกับ Lee et al., (2020) การที่นักศึกษาที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกรูปแบบทำให้เกิดความสนใจของนักเรียนในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม

2.องค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน

2.1 การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mentorship) เนื่องจากการแบ่งปันประสบการณ์จากผู้ดำเนินการทางธุรกิจหรือเจ้าของสถานประกอบการ ที่ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จหรือศิษย์เก่า แต่การเข้าไปมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จะช่วยให้มีประสบการณ์ที่มากกว่าแนวทางอื่น ๆ โดยมีคนให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดโดยตรงแก่ผู้เรียนและช่วยให้พวกเขาเห็นคุณค่าของแนวคิดทางธุรกิจ Lerner & Malmendier, (2013) นอกจากนี้ที่ปรึกษาในอุตสาหกรรมอาจแบ่งปันความคิดเห็นกับผู้เรียนและช่วยจัดปัญหา อุปสรรคด้านข้อมูลที่ไม่มีความชัดเจนได้ Eesley & Wang, (2017)

2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial experience or knowledge sharing) การจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ของนักศึกษาหรือการเข้าอบรม การเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ทั้งจากภายในและภายนอก เป็นการสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แשרประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างเครือข่ายสำหรับผู้ที่มีความต้องการในการเป็นผู้ประกอบการ มีการจัดตั้งชมรมผู้ประกอบการ/ผู้บริหารและคณะกรรมการที่ปรึกษาของโปรแกรมการจัดการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการจำนวนมาก โดยมีเป้าหมายที่จะให้บุคคลที่มีความสำเร็จสูงเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อแบ่งปันประสบการณ์/ความรู้กับผู้เรียน เป็นการปิดช่องว่างเรื่องประสบการณ์ในส่วนนี้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามารถในการบริหารธุรกิจ การสร้างเครือข่ายทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Social network capital)

2.3 การให้โอกาสรับทุนจากศิษย์เก่า (Alumni funding opportunities) ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาออกไป ถือเป็นบุคคลที่ทางสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ กับศิษย์เก่าที่เป็นผู้ประกอบการอาจมีประสบการณ์ในด้านการบริหารการเงิน สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ดังกล่าวให้กับผู้เรียนอาจช่วยปิดช่องว่างทางการเงินให้กับผู้เรียนได้

3.องค์ประกอบของการรับรู้คุณค่าทางนโยบาย ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน

3.1 การสร้างเครือข่ายทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ (Social network capital) สถานศึกษามีการดำเนินการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการสร้างเครือข่าย เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้ไปฝึกงานตามหน่วยงานหรือเข้าร่วมอบรมหรือเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ถือเป็นการเรียนรู้อีกทางหนึ่งสอดคล้องกับ Haythornthwaite & Hagar, (2005) การเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายทางสังคม เนื่องจากเราสนใจว่า Facebook ช่วยให้เกิดการเข้าถึงที่สำคัญมากขึ้นเป็นอย่างไร สำหรับการดำเนินการที่เป็นไปโดยสายสัมพันธ์ที่เปราะบางกว่า ผู้ที่ไม่ชอบสายสัมพันธ์ที่มั่นคงเลยอาจไม่สามารถเข้าถึงได้ในช่องทางต่าง ๆ

3.2 การให้โอกาสเข้าถึงแหล่งทุน (Government funding opportunities) เนื่องจากนโยบายสนับสนุนให้ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ประกอบการและเพิ่มจำนวนของการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ เพราะ การสนับสนุนทางแหล่งทุนดังกล่าวสามารถอยู่ในรูปแบบของโครงการเงินทุนสนับสนุนโดยรัฐบาล แหล่งทุนเหล่านี้ดำเนินการหรืออำนวยความสะดวกโดยมหาวิทยาลัยที่มีโปรแกรมการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ

4. การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (H_1) นโยบายส่งเสริมคนที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการเป็นผู้ประกอบการและเพิ่มอัตราการอยู่รอดของธุรกิจรายใหม่ มหาวิทยาลัยในหลาย ๆ แห่งทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ เพื่อสร้างศูนย์บ่มเพาะและกำหนดนโยบายสำหรับผู้ประกอบการที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย และบริการฝึกสอนกฎระเบียบทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจรายใหม่

5. การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม (H_2) เพราะการพัฒนาผู้ประกอบการ ปัจจัยต่าง ๆ ที่ถือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสถาบันที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเครื่องมือในการทำมาหากิจการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้มีความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเป็นผู้ประกอบการ

6. การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (H_3) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นอกจากนี้ Solesvik, (2017) กล่าวว่า นักศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในตนเองได้ จะเชื่อความสามารถของตนเองการแสดงพฤติกรรมของผู้ประกอบการ มองโลกในแง่ดีสามารถรับรู้ได้ในโอกาสทางธุรกิจและความหวังที่จะได้ประโยชน์จากโอกาสต่าง ๆ

7. การรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยส่งผลต่อการรับรู้ทางนโยบาย (H_4) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Guerrero et al., (2018) กล่าวว่า การกระตุ้นให้นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของบทบาทและกลยุทธ์ของสถาบันของมหาวิทยาลัย แม้หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการจะเพิ่มมากขึ้นแต่จำนวนของนักศึกษาที่เลือกอาชีพการเป็นผู้ประกอบการมีจำนวนน้อย

8. การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าทางนโยบาย (H_5) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhang, Y., (2014) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยสามารถสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้หลายวิธี พวกเขาสามารถสอนความรู้และทักษะแก่นักศึกษา เช่น การพัฒนาแผนธุรกิจ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมอบประสบการณ์การเรียนรู้รวมถึงการทำงานในโครงการการเป็นผู้ประกอบการ การฝึกงานในกิจการใหม่หรือพัฒนาแผนธุรกิจ

9. การรับรู้คุณค่าทางนโยบายส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (H_6) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bhawe, (1994) กล่าวว่า การรับรู้ว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา หมายถึง การสร้างงานใหม่และการเป็นนายของตัวเอง แม้จะต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ และรับความเสี่ยง แต่เมื่อได้รับการส่งเสริมที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการย่อมส่งผลต่อความตั้งใจในการเริ่มต้นธุรกิจการเป็นผู้ประกอบการ

10. อิทธิพลคั่นกลางของการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายเป็นปัจจัยที่ถ่ายทอดอิทธิพลของคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ($COR \rightarrow SER \rightarrow REG \rightarrow INTEN$) บางส่วน (Partial moderating effect) ที่ส่งอิทธิพลทางอ้อมของการรับรู้คุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

สรุปองค์ความรู้

การรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมและคุณค่าทางนโยบายในฐานะปัจจัยคั่นกลางแบบอนุกรมที่ถ่ายทอดคุณค่าทางทรัพยากรของวิทยาลัยสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 เป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง วิธีการจัดการกับทิศทางการประกอบอาชีพของนักศึกษา จึงควรปรับเปลี่ยนได้และเปิดกว้างต่อความต้องการ ความสนใจและเงื่อนไข สิ่งสำคัญ คือ ต้องสร้างระบบของการเรียนรู้และเครื่องมือที่ทำให้มีทิศทางในการเรียนรู้มากขึ้นทั้งภายในและภายนอกหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้และเปิดกว้างในการเรียนรู้ การสอนภาคปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรม ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการของนวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ การบรรยายเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้นเน้นไปที่การการเพิ่มการตระหนักรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ โดยการสอนนักเรียนในหลากหลายแง่มุมของการเริ่มต้นและการดำเนินธุรกิจ ด้วยการเชื่อมโยงผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับภูมิภาค ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในการสร้างการรับรู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางสังคม คุณค่าทางนโยบายและคุณค่าทางทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรม
2. สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับผู้เรียนสายอาชีพช่างอุตสาหกรรมหรือสาขาอื่น ๆ ในการเป็นผู้ประกอบการ
3. ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนอาชีวศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ศิลปกรรม เกษตรกรรม ประมง การท่องเที่ยวและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความหลากหลายและขนาดใหญ่มากกว่านี้ ส่วนตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยควรศึกษาเพิ่มเติมให้มีความหลากหลายมากขึ้น
4. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นความหลงใหลและทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการที่จะเป็นองค์ความรู้ที่จะเป็นกลไกในการเป็นผู้ประกอบการ

References

- Ács, Z. J., Szerb, L., & Lloyd, A. (2018). The Global Entrepreneurship Index-2018, Global Entrepreneurship and Development Institute. 2018. URL: <https://theledi.org/>(accessed: 30.11. 2017).
- Bhave, M. P. (1994). A process model of entrepreneurial venture creation. *Journal of business venturing*, 9(3), 223-242.
- Barral, M. R. M., Ribeiro, F. G., & Canevar, M. D. (2018). Influence of the university environment in the entrepreneurial intention in public and private universities. *RAUSP Management Journal*, 53, 122-133.
- Bird, B., & Schjoedt, L. (2017). Entrepreneurial behavior: Its nature, scope, recent research, and agenda for future research. *Revisiting the entrepreneurial mind: Inside the black box: An expanded edition*, 379-409.
- Byrne, B. M. (2005). Factor analytic models: Viewing the structure of an assessment instrument from three perspectives. *Journal of personality assessment*, 85(1), 17-32.
- Cho, Y. H., & Lee, J. H. (2018). Entrepreneurial orientation, entrepreneurial education and performance. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 12(2), 124-134.
- Clarysse, B., Mustar, P., & Dedeyne, L. (2022). Student entrepreneurship: Reflections and future avenues for research. *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, 18(5), 268–329.
- Carlson, J., Daehler, K. R., Alonzo, A. C., Barendsen, E., Berry, A., Borowski, A., ... & Wilson, C. D. (2019). The refined consensus model of pedagogical content knowledge in science education. *Repositioning pedagogical content knowledge in teachers' knowledge for teaching science*, 77-94.
- Eesley, C., & Wang, Y. (2017). Social influence in career choice: Evidence from a randomized field experiment on entrepreneurial mentorship. *Research policy*, 46(3), 636-650.

- Esfandiari, K., Sharifi-Tehrani, M., Pratt, S., & Altinay, L. (2019). Understanding entrepreneurial intentions: A developed integrated structural model approach. *Journal of Business Research*, 94, 172-182.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1981). Attitudes and voting behavior: An application of the theory of reasoned action. In G. M. Stephenson & J. M. Davis (Eds.), *Progress in Applied Social Psychology* (Vol. 1, pp. 253-313). London: Wiley
- Gudergan, S. P., Ringle, C. M., Wende, S., & Will, A. (2008). Confirmatory tetrad analysis in PLS path modeling. *Journal of business research*, 61(12), 1238-1249.
- Guerrero, J., Chapman, A. C., & Verbič, G. (2018). Decentralized P2P energy trading under network constraints in a low-voltage network. *IEEE Transactions on Smart Grid*, 10(5), 5163-5173.
- Haythornthwaite, Caroline, & Hagar, Christine. (2005). The social world of the web. *Annual Review of Information Science and Technology*, 39, 311-346
- Hajizadeh, A., & Zali, M. (2016). Prior knowledge, cognitive characteristics and opportunity recognition. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 22(1), 63-83.
- Hunter, L., & Lean, J. (2018). Entrepreneurial learning—a social context perspective: evidence from Kenya and Tanzania. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 25(4), 609-627.
- Lee, S. A. (2020). How much “Thinking” about COVID-19 is clinically dysfunctional?. *Brain, behavior, and immunity*, 87, 97.
- Lerner, J., & Malmendier, U. (2013). With a little help from my (random) friends: Success and failure in post-business school entrepreneurship. *The Review of Financial Studies*, 26(10), 2411-2452.
- Ministry of Education. (2017). *National Education Plan 2017 – 2036*. Bangkok: Office of the Education Council Secretariat.
- Krueger Jr, N. F., Reilly, M. D., & Carsrud, A. L. (2000). Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of business venturing*, 15(5-6), 411-432.
- Olugbola, S. A. (2017). Exploring entrepreneurial readiness of youth and startup success components: Entrepreneurship training as a moderator. *Journal of innovation & Knowledge*, 2(3), 155-171.
- Piriyakul, Montree., Piriyakul, Rapepan., Chuachareon, Ortai., Boonyoung, Manus, Piriyakul, Pratarnporn., & Piriyakul, I. (2015). Effects of trust, satisfaction and factors corresponding to TAM on intention to reuse internet business transaction. *International Review of Management and Business Research*, 4(3), 344-358.
- Pichler, S., Kohli, C., & Granitz, N. (2021). DITTO for Gen Z: A framework for leveraging the uniqueness of the new generation. *Business Horizons*, 64(5), 599-610.
- Solesvik, M. (2017), “A study of personal initiative as a mediator between self- efficacy and entrepreneurial intentions”, *Academy of Management*, Vol. 2017 No. 1, pp. 1-26.

- Sudarsan, J. S., & Srihari, V. (2019, June). Evaluation of adsorption capacity of biochar Mixed substrate to treat tannery wastewater by constructed wetland. In AIP Conference Proceedings (Vol. 2112, No. 1). AIP Publishing.
- Yan, J., & Yan, L. (2016). Individual entrepreneurship, collective entrepreneurship and innovation in small business: an empirical study. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 12, 1053-1077.
- Zhang, Y., Duysters, G., & Cloudt, M. (2014). The role of entrepreneurship education as a predictor of university students' entrepreneurial intention. *International entrepreneurship and management journal*, 10, 623-641.

